

**Langsua
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Vestringsvegen 4
2651 Østre Gausdal

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61266062
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/langsua>

GAUSDAL TREKKHUNDKLUBB
Rønningsvegen 8
2653 VESTRE GAUSDAL

Saksbehandler Linnea Karoline Vereide

Vår ref. 2021/10352-2 432.3

Deres ref.

Dato 15.11.2021

Delegert sak - Dispensasjon - Verneområder i Langsua - snødekt mark - snøskuter - preparering av trase og arrangementet Gausdal maraton 2022 - Gausdal Trekkhundklubb

Vi viser til deres søknad av 13. oktober 2021.

Vedtak

Langsua nasjonalparkstyre gir Gausdal Trekkhundklubb tillatelse til å arrangere sledehundløpet Gausdal Maraton 14 - 16. januar 2022, gjennom Langsua nasjonalpark, Espedalen, Storlægeret og Haldorbu landskapsvernområder, Oppsjømyra og Røssjøen naturreservat. Løpene skal gjennom verneområda følge løyper for hundekjøring som er godkjent og kartfestet. Ved passering av Røssjøen NR kan ved overvann alternativ rute langs kjørespor gjennom Storlægeret LVO benyttes. Ved passering av Vinstervatn kan ved usikre isforhold alternativ rute Skindro-Vinsterdammen gjennom Langsua NP benyttes. Nord for Storhøliseter skal primært veien benyttes, men kartfestet alternativ kan brukes dersom snøforholdene er vanskelige.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriftene for Langsua NP, Espedalen LVO, Storlægeret LVO og Haldorbu LVO § 3 pkt. 5.2 og pkt. 5.3, og i verneforskriftene for Oppsjømyra NR og Røssjøen NR § 3 e).

Gausdal Trekkhundklubb får også tillatelse til nødvendig motorferdsel langs løypa i forbindelse med gjennomføringen av arrangementet. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriftene for Langsua NP § 4, Espedalen, Storlægeret og Haldorbu LVO, § 3 pkt. 6.3 m) og verneforskriften for Oppsjømyra NR og Røssjøen NR § 7 w).

Følgende vilkår er knytt til tillatelsen:

1. Det er Gausdal Trekkhundklubb som er ansvarlig arrangør og ansvarlig for all motorferdsel i forbindelse med løpet.
2. Bruken av snøskuter skal begrenses til det som er absolutt nødvendig:
 - I perioden fram til arrangementet dvs. fra 25.12.2021 kan løypene prepareres og merkes med inntil fire turer. Prepareringen kan gjennomføres med inntil to snøskutere i følge av sikkerhetshensyn.
 - Det tillates i tillegg én snøskuter foran det første hundespennet og inntil to snøskutere bak, til å kontrollere, merking mellom rundene og rydde vekk merking og søppel etter siste hundespenn i løpet. For rask preparering av løypa der det kjøres flere runder tillates to lag med to skutere i følge som deler løypa imellom seg.
 - Etter arrangementet skal opprydding være gjennomført innen 25.01.2022.

3. Kjøring skal kun skje på godt snødekt mark og all ferdsel skal foregå hensynsfullt slik at skader på vegetasjon og unødig forstyrrelse av dyrelivet og allment friluftsliv unngås.
4. Statens naturoppsyn v/ Kjølvi Falklev (kjolv.oystein.falklev@miljodir.no) skal ha liste med reg.nr. og arbeidsinstruks på alle kjøretøy, samt navn på alle førere før arrangementet starter.
5. Etter første gjennomkjøring skal gps-tracken sendes til SNO for kontroll.
6. Før hver tur skal det føres kjørebok hvor dato, klokkeslett og formål med turen skal føres inn, og det skal alltid meldes fra pr. SMS til SNO på mob. 951 65 085 innen kjøring starter.
Føring av kjørebok kan gjøres på følgende to måter:
 - Manuell kjørebok: Dato, trasé, formål, samt klokkeslett for start og slutt på hver tur skrives manuelt i kjøreboka. Fullstendig kjørerapport sendes nasjonalparkstyret etter gjennomført løp, seinest innen 15. februar 2022.
 - Digital kjørebok: Mobilappen «Ferdast» benyttes <https://www.ferdast.no/>. Legg inn tillatelsen og opplysninger om kjøretøy før kjøring og framvis ved eventuell kontroll. Registrer «ny tur» og velg kjøretøy og tillatelse før hver tur og trykk «start». Trykk «avslutt» når kjøringen er ferdig og turen rapporteres automatisk. Melding om kjøring og innsending av samlet rapport i etterkant er dermed ikke nødvendig.
7. Denne dispensasjonen og utfylt kjørebok (manuell eller digital) skal medbringes og forevises ansvarlig oppsyn på forlangende.
8. Skilt, merkestikker, sokker, søppel mm. skal tas inn straks etter løpet etter at siste spann har passert.

Nasjonalparkstyret forutsetter at det er innhentet en tillatelse fra Statsforvalteren i Innlandet i forbindelse med kjøring igjennom Hynna naturreservat som de er forvaltningsmyndighet for. Videre forutsetter nasjonalparkstyret at nødvendige tillatelser etter motorferdselloven er gitt fra de berørte kommuner, og at grunneiernes tillatelser er innhentet.

Klage

Vedtaket kan klages inn for Miljødirektoratet av parter i saken eller andre som har rettslig klageinteresse med en frist på 3 uker, jf. forvaltningslova § 28. En eventuell klage skal rettes til Miljødirektoratet, men sendes til Langsua nasjonalparkstyret.

Søknaden

Tidsrom og omfang for kjøring

Gausdal trekkhundklubb søker om tillatelse til preparering av trase og gjennomkjøring med snøskuter i forbindelse med hundeløpet Gausdal Maraton 2022 som arrangeres den 14. – 16. januar 2022. Totalt har Gausdal Maraton ca. 70 – 100 deltagere fordelt på de tre klassene 300 – 200 – 150 km.

I den forbindelse har klubben behov for å kjøre snøskuter i den planlagte traseen i forkant (for preparering), under løpet (for sikkerhet), og etter løpet (for opprydding).

De tre klassene har følgende løypetrase:

- **300 km** – Starter på Atribekken/Værskoi, og kjører via Valdres og Jotunheimen til sjekkpunkt i Skåbu. Videre til Storhøliseter, Megrund og inn til mål på Atribekken.
- **200 km** – Starter på Atribekken, og kjører via Sønstegårdseter og Megrund til sjekkpunkt Skåbu. Samme veg tilbake til mål på Atribekken.
- **150 km** – Stertet på Atribekken, kjører via Vetassellet og Ongsjøen (vestre løype) til Leppa, for så å snu og kjøre tilbake østre løype via Sønstegårdsetra til sjekkpunkt på Atribekken.

Løpets trasé følger i vesentlig grad ubrøytete veier og etablerte hundekjøringsløyper (se kartvedlegg). Ved behov knyttet til deltakernes sikkerhet dersom snø-/ isforhold tilsier dette, vil utsatte/farlige deler av traseen endres til nærmeste mulige trasé. Ved slike tilfeller underrettes berørte område umiddelbart.

I forkant av løpet: Vi søker om tillatelse til å kjøre etter behov med to snøscootere turer i perioden fra 25. desember 2021 til 1.februar 2022. Av sikkerhetsmessige årsaker søkes det om å få kjøre to skutere ifølge pr. tur.

Under løpet: Det kjøres følgeskuterkvipasasje på inntil to skutere foran 1. spann i hver av de tre klassene. Dette av sikkerhetsmessige årsaker.

Trase

Det søkes om å benytte traseen som vist på vedlagte kart. Ved passering av Røssjøen NR søkes det om at det ved overvann at alternativ rute langs kjørespor gjennom Storlægeret LVO kan benyttes. Likeledes at det ved passering av Vinstervatn ved usikre isforhold at alternativ rute Skindro-Vinsterdammen gjennom Langsua NP benyttes. Likeledes nord for Storhøliseter hvor primært veien benyttes, søkes det om at kartfestet alternativ kan brukes dersom snøforholdene er vanskelige. Hvis alternative traseer må benyttes vil SNO informeres om dette i forkant.

Rød strek = løpetraseen for hundeløpet - Gausdal maraton. Hentet fra søknaden.

Verneforskrift og verneformål

Langsua nasjonalpark (NP) med tilliggende verneområder ble opprettet 11. mars 2011. Hovedformålet med Langsua nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap som er uten tyngre naturinngrep. Videre presiseres at allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging (jf. verneforskriften for nasjonalparken § 1).

Formålet med Espedalen, Haldorbu og Storlægeret landskapsvernområder (LVO) er bl.a. å ta vare på et natur- og kulturlandskap med stor økologisk verdi, kulturell verdi og opplevelsesverdi, samt å ta vare på naturmangfoldet, seterbebyggelse og setervoller, herunder naturtyper som vassdrag, myr/våtmark, kulturlandskap og arter knyttet til disse (jf. verneforskriftene § 1). I landskapsvernområdene skal allmennheten også gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging (§1- siste ledd).

Formålet med Røssjøen og Oppsjømyra naturreservater (NR) er å ta vare på et spesielt myr- og våtmarksområde og et svært viktig leveområde for sjeldne og sårbare plante- og fuglearter. Videre har naturreservatene et stort artsmangfold med et rikt og særpregt fugleliv. Friluftsliv er ikke en del av formålet med reservatene, men det er likevel i verneforskriftene gitt rom for tilrettelegging for og utøvelse av friluftsliv.

Sledehundløp i nasjonalparken og i landskapsvernområder, kan foregå på tider, traséer og områder som er godkjent i forvaltningsplanen, jf. verneforskriftene § 3 pkt. 5.2 for nasjonalparken og LVO. Forvaltningsmyndigheten må vurdere om ferdselen kan være til skade for naturmiljøet, jf. § 3 pkt. 5.3, og i forvaltningsplanen eventuelt trekke en grense for når den organiserte ferdselen blir søknadspliktig. I naturreservat er idrettsarrangement og større arrangement i utgangspunktet forbudt, jf. verneforskriftene § 3 e). Det er imidlertid mulig å søke om «*avgrenset bruk av reservat i samband med arrangement nevnt i § 3 e)*».

Motorferdsel til lands og til vanns og i lufta under 300 m fra bakken er forbudt i alle verneområdene, jf. verneforskriftene for NP og LVO § 3 pkt. 6.1 og verneforskriftene for NR § 5 a). Det finnes imidlertid hjemmel for å tillate bruk av snøskuter for merking og preparering av hundekjøringsløyper i Espedalen, Haldorbu og Storlægeret LVO, jf. verneforskriftene § 3 pkt. 6.3 m). Det finnes også hjemmel for å tillate preparering av hundekjøringsløyper i henholdsvis Oppsjømyra og Røssjøen naturreservat, jf. verneforskriftene § 7 w). Det finnes ingen tilsvarende hjemmel for Langsua nasjonalpark, så den generelle dispensasjonsbestemmelsen § 4 må benyttes for å vurdere saken.

Vurdering

Søknaden er vurdert i samsvar med:

- Verneforskriften for Langsua nasjonalpark av 11. mars 2011
- Verneforskriften for Espedalen landskapsvernområde av 11. mars 2011
- Verneforskriften for Haldorbu landskapsvernområde av 11. mars 2011
- Verneforskriften for Storlægeret landskapsvernområde av 11. mars 2011
- Verneforskriften for Røssjøen naturreservat av 11. mars 2011
- Verneforskriften for Oppsjømyra naturreservat av 11. mars 2011
- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009

Det finnes klare hjemler i verneforskriftene for samtlige verneområder for å kunne tillate sledehundløp gjennom dem på visse vilkår. Gjennom arbeidet med forvaltningsplan for verneområdene og løypeplaner eller kommunedelplaner i flere av de berørte kommunene, har man funnet fram til gode traséer for hundeløyper til både løp, trening og allmenn ferdsel med trekkhund. Både nasjonalparkstyret og de fleste berørte kommuner forutsetter at Gausdal Maraton og andre hundeløp så langt det er mulig foregår langs godkjente hundeløyper, eventuelt skiløyper.

Omsøkte løyper og opplegg for Gausdal Maraton 2022 er likt foregående år, og traseene er godt kartfestet. Kunnskapen om verneverdiene langs løypene er godt kjent og har blitt grundig vurdert, jf. nml. §§ 8 og 9. En stor del av løypestrekningene er også godkjent for preparering og bruk gjennom sesongen som treningsløyper for hundekjøring. Det gjelder løypa fra Astridbekken gjennom Hynna NR og Espedalen LVO til Synstgardseter i Gausdal, og det gjelder løypa gjennom Haldorbu LVO i Øystre Slidre. I begge kommunene er hundeløypene inne på kommunens løypeplan.

De søker om å få benytte to skutere i følge. Dette er begrunnet i sikkerhet både for skuterkjørerne og deltakerne. Også ved preparering av løypa i tida fram til løpet søker de om å få kjøre to skutere i følge

av samme årsak. Denne prepareringen skal gjennomføres av Gausdal Trekkhundklubb og eventuelt flere aktører i samarbeid, som tar hver sin delstreking. Dette aksepteres.

For Gausdal Maraton 2016 ble det nødvendig å finne alternative ruter utenom Røssjøen og Vinstervatn pga. overvann og usikre isforhold. Det samme gjelder i år nord for Storhøliseter ut fra mulige ustabile snøforhold. Dette kan oppstå igjen, i tilfelle føreforholdene gjør det nødvendig. Alternativ løpstrasé forbi Røssjøen bør gå langs setervei og etablert kjørespor gjennom Storlægeret LVO, og sneier så vidt innom Røssjøen NR like etter Sebuhaugen. Denne traséen vil i mindre grad berøre verneverdier enn den opprinnelige, og dette er derfor en uproblematisk justering av løypa. Ved Vinstervatn ønsker arrangøren å kunne bruke en alternativ trasé gjennom nasjonalparken på sørsiden og bort til demningen i østenden av sjøen. Det finnes ingen spesifisert hjemmel for motorferdsel for kjøring av hundeløyper i nasjonalparken, så saken vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen § 4, jf. nml. § 48. Her settes det krav til at tiltaket ikke skal bryte mot verneformålet og at belastningen på verneverdiene ikke skal være nevneverdig. Vi anser det slik at hundekjøring på denne strekningen langs grensen for nasjonalparken ikke bryter mot verneformålet, selv om det foregår som en konkurranse, og at bruk av denne ruta på dette tidspunktet ikke vil påvirke noen verneverdier nevneverdig, selv om motorferdsel for dette formålet i nasjonalparken generelt skal vurderes strengt og til vanlig ikke tillates. Det finnes imidlertid som en klar parallell hjemmel i forskriften for å merke skiløyper og til å tillate organisert ferdsl i nasjonalparken.

Den alternative traseen nord for Storhøliseter i Espedalen landskapsvernområde kommer ikke i konflikt med verneformålet eller eventuelle sårbare viltområder. Bruk kan derfor aksepteres dersom snøforholdene er vanskelige.

Det har ikke oppstått konflikter i forhold til verneformål og verneverdier ved tidligere arrangement, men vi bør generelt følge med på utviklingen i bruken av motorferdsel i forbindelse med hundekjøring, siden dette samlet sett har økt i tida etter vernet. Det er en del av verneformålet å holde den motoriserte ferdslen i verneområdene på et minimum, og da særlig i nasjonalparken og naturreservatene.

Et stort arrangement som Gausdal Maraton, krever bruk av snøskuter både før og under løpet, og med ugunstige værforhold kan antall kjørte kilometer i verneområdene bli store. Arrangøren sørger selv for å holde kjørebahoven i forkant nede ved å benytte løyper som allerede er oppkjørt. Kjøringen skal foregå på godt snødekt mark, på en tid på året hvor områdene er lite sårbare for denne kjøringen, i et kort avgrenset tidsrom langs etablerte trekkhundløyper, jf. nml. § 12. Den samlede belastningen på økosystemet bedømmes derfor ikke som vesentlig, jf. nml. § 10. Vi kan derfor tillate at Gausdal Trekkhundklubb får arrangere Gausdal Maraton gjennom verneområdene med den nødvendige motorferdselen. Det er rimelig å sette tilsvarende vilkår som tidligere år for å holde motorferdselen på et lavest mulig nivå totalt sett, uten å gå på akkord med funksjonalitet og sikkerhet for arrangører og utøvere.

Vi påpeker behovet for en grundig opprydding av søppel, merker og hundesokker etter gjennomført arrangement. Våre registreringer viser at det generelt sett ligger mange hundesokker igjen etter en vinter. Dette forurensningsproblemet er omtalt i forvaltningsplanen, hvor det står under «Retningslinjer for hundekjøring» at:

Brukerne og deres organisasjoner bør finne et alternativt naturlig lett nedbrytbart produkt til dagens hundesokker helt eller delvis av kunstfiber. Dersom dette ikke løses, kan det bli aktuelt å stenge hundeløypene i sårbare områder inntil en løsning er klar. Ryddingen må inntil videre foretas etter løp og etter endt sesong.

Dette temaet er også tidligere diskutert med trekkhundklubben. Vi opplever at det er felles forståelse for problemet, og at det vil bli satt i verk tiltak for å løse dette.

Tillatelsen kan gis for arrangementet i 2022 på visse vilkår.

Med hilsen

Linnea Karoline Vereide
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

STATSFORVALTEREN I INNLANDET	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
NORD-FRON KOMMUNE	Nedregata 50	2640	VINSTRÅ
NORDRE LAND KOMMUNE	Postboks 173	2882	DOKKA
GAUSDAL KOMMUNE	Vestringsvegen 8	2651	ØSTRE GAUSDAL
SØR-FRON KOMMUNE	Kommunevegen 1	2647	SØR-FRON
NORD-AURDAL KOMMUNE	Postboks 143	2901	FAGERNES
ETNEDAL KOMMUNE	Kyrkjevegen 10	2890	ETNEDAL
ØYSTRE SLIDRE FJELLSTYRE	Bygdinvegen 1989	2940	HEGGENES
ØYSTRE SLIDRE KOMMUNE	Bygdinvegen 1989	2940	HEGGENES
TORPA FJELLSTYRE	Nord-Torpvegen 375	2880	NORD-TORPA
SNO			
GAUSDAL FJELLSTYRE	Vestringsvegen 4	2651	ØSTRE GAUSDAL